

Adam Karpiński

"O szyku wyrazów w wierszu Kochanowskiego", Lucylla Pszczołowska, "Pamiętnik Literacki" z.4 (1980) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 24/3 (81), 178

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ LAM Andrzej: Role pisarza. "Miesięcznik Literacki"
1981 nr 1 s. 51-55.

Tekst odczytu wygłoszonego w Evangelische Akademie, Loccum (RFN), 1980, na konferencji pt. "Więcej niż sąsiad... Formy, tematy i funkcje polskiej literatury współczesnej". Autor przedstawia przemiany funkcji literatury i roli pisarza w społeczeństwie polskim od końca drugiej wojny światowej do chwili obecnej na tle współczesnych problemów społecznych i politycznych oraz w nawiązaniu do romantycznych i międzywojennych sposobów rozumienia miejsca i funkcji literatury w życiu społecznym.

BP/81/11

M.K.

/I/ PSZCZOŁOWSKA Lucylla: O szyku wyrazów w wierszu Kochanowskiego. "Pamiętnik Literacki" 1980 z. 4 s. 225-237.

Tematem pracy są takie zmiany szyku spójnej grupy składniowej, które polegają nie na przestawieniu komponentów, ale na rozłamaniu tej grupy poprzez wstawienie wewnątrz innej grupy, bądź zdania wtrąconego. Przedmiotem szczegółowych analiz jest rozłamanie przymiotnikowej grupy nominalnej. Taki zabieg stylistyczny, zwany hyperbatonem, nie pojawia się w polskiej prozie literackiej, rzadki jest w poezji przed Kochanowskim. Autorka omawia frekwencję hyperbatonu w poszczególnych działach twórczości poety, zwracając przy tym uwagę na stopień skomplikowania. Przedstawione zostały różne rodzaje stosowanego hyperbatonu, w zależności od pozycji zajmowanej w wersie przez człony rozłamanej grupy nominalnej, jak też przypadki, w których hyperbaton obejmuje dwa wersy. Osobno omówiono sytuacje, w których grupa nominalna przepleciona jest z inną grupą składniową. Wskazano również na świadomość językowego i poetyckiego znaczenia tych zabiegów, umieszczając dokonania Kochanowskiego w tle stylistycznych przemian poezji polskiej od renesansu do baroku.

BP/81/12

A.K.